

VILNIAUS UNIVERSITETO CENTRINĖS AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAS

Dėl 2025 m. kovo 17 d. Vilniaus universiteto absolventės I. V. kreipimosi

Centrinė akademinės etikos komisija (toliau – Komisija) gavo 2025 m. kovo 17 d. registruotą /Padalinio/ absolventės I. V. (toliau – Pareiškėja) kreipimąsi, kuriame prašoma išnagrinėti, ar studentei V. J. /Padalinyje/ šių metų kovo 14 dieną vykusios konferencijos „/.../“ metu pristatant stendinį pranešimą „/.../“ (toliau – Pranešimas) nebuvo neleistinais panaudotas Pareiškėjos baigiamasis bakalauro darbas „/.../“ (toliau – Baigiamasis darbas). Pareiškėja nurodo, kad minėtame Pranešime pateiktos tezės, grafikai, schemas ir tyrimo išvados yra paimtos iš Pareiškėjos baigiamojo darbo, prie jų nurodant studentės V. J. autorystę, savo teiginius pagrindžia pridedama Baigiamojo darbo kopiją bei nuorodą į Pranešimą.

Vadovaudamasi Komisijos nuostatų 29 punktu, Komisija kreipėsi į Vilniaus universiteto rektorių dėl ekspertų grupės susidariusiai situacijai ištirti sudarymo. Ekspertų grupės pateiktoje išvadoje pažymėta, kad vadovaujantis Vilniaus universiteto intelektualinės nuosavybės valdymo nuostatų 7 punktu „turtinės autorių ir gretutinės teisės į autorių teisių ir gretutinių teisių objektus (*tarp jų - baigiamuosius darbus*), sukurtus vykdant studijuojančiojo pareigas studijų procese Universitete reglamentuojančius teisės aktus, pasinaudojus Universiteto finansine parama, įranga, medžiagomis, patalpomis ar kitu Universiteto turtu, priklauso studijuojančiam ir Universitetui“, taigi atskiro Pareiškėjos sutikimo norint pristatyti ir panaudoti Pareiškėjos baigiamojo darbo turinį Universitete vykusios mokslinės konferencijos metu gauti nereikėjo. Be to, ką pagrindžia ir Pareiškėjos pridedama medžiaga, Pareiškėja buvo įrašyta kaip nagrinėjamo Pranešimo bendraautorė, nepaneigiant jos autorystės. Įvertinusi šį kontekstą ekspertų grupė padarė išvadą, kad Akademinės etikos kodekso nuostatos nagrinėjamoje situacijoje nebuvo pažeistos.

Komisija taip pat kreipėsi dėl paaiškinimų apie susidariusią situaciją į studentės V. J. mokslinę vadovę dr. T. K., kuri pakomentavo, kad minėto Pranešimo bendraautorėmis nurodytos ji pati, Pareiškėja ir studentė V. J., kadangi minėtame Pranešime siekta pristatyti tyrimą, kurio eksperimentinę dalį 2023 metais atliko Pranešėja, o studentė V. J. tyrimą pakartojo, kad „būtų galima patikrinti duomenų atkuriamumą“. Taip pat studentė V. J. parengė Pranešimo dalį, padėjo redaguoti

ir sisteminti pristatymui skirtą medžiagą. Pranešimo tezės buvo iš naujo parengtos būtent pristatymui konferencijos metu. Dr. T. K. pažymėjo, kad Pranešėja buvo nurodyta kaip bendraautorė, todėl jos indelis nepaneigtas ir atitinkamai atžymėtas, tačiau pripažino savo kaltę, kad kaip vadovė aiškiai šių klausimų neaptarė su Pareiškėja ir negavo jos sutikimo skelbti Pareiškėjos baigiamojo darbo rezultatus platesniame kontekste.

Susipažinusi su Pareiškėjos kreipimusi, Rektorius sudarytos ekspertų grupės išvada, kita turima informacija, Komisija pažymi:

1. Komisija savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto senato patvirtintais Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-54) (toliau – Akademinės etikos kodeksas) ir Vilniaus universiteto centrinės akademinės etikos komisijos nuostatais (aktuali redakcija patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2020 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. SPN-55) (toliau – Komisijos nuostatai). Komisijos nuostatuose nustatyta Komisijos kompetencija, jos galimi priimti sprendimai, aprašomos Komisijos veiklos procedūros. Komisija savo sprendimuose pasisako tik dėl jos kompetencijai priskirtų klausimų.

2. Komisijos nuostatų 29-31 punktuose nurodyta, kad tais atvejais, kai reikalinga dalykinė ar kitokio pobūdžio ekspertinė nuomonė, Komisija kreipiasi į Rektorių dėl nešališkos ekspertų grupės sudarymo ir sprendimą priima vadovaudamasi jos pateikta išvada. Susipažinusi su ekspertų pateikta išvada ir nenustačiusi esminių trūkumų, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjamoje situacijoje Akademinės etikos kodekso normos nebuvo pažeistos ir akademinės etikos pažeidimas nenustatytas.

3. Komisija pažymi, kad vadovaujantis cituotu teisiniu reguliavimu rengiant mokslo darbus ar kitais būdais Universiteto bendruomenės nariai gali (jei tai nėra draudžiama ar ribojama konkrečioje situacijoje) pasinaudoti buvusių studentų studijų eigoje pasiektų rezultatų turiniu be autoriaus (tuometinio studento) sutikimo. Visgi bet kuriuo atveju autorių teisės turi būti gerbiamos ir Komisija ne tik nurodo tokiais atvejais aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti autorystės faktą, bet ir, jei yra tokios galimybės, informuoti autorių apie ketinimus panaudoti jų studijų eigoje atlikto darbo turinį.

4. Komisija atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Komisijos nuostatų 39 punktu, Komisijos nuasmeninti sprendimai (ar jų santraukos ir apibendrinimai) skelbiami Universiteto interneto svetainėje. Komisija paaiškina, kad tokiu būdu siekiama aiškiau apibrėžti Universitete taikomus etiško elgesio standartus, supažindinti Universiteto bendruomenę su netinkamo ir netoleruotino elgesio pavyzdžiais, komisijų veiklos gerosios praktikos pavyzdžiais bei skatinti savo

veikloje Universitete ir už jo ribų vadovautis Universitete įdiegtais ir puoselėjamais akademinės etikos principais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaujantis Centrinės akademinės etikos komisijos nuostatų 14, 31 ir 35.2 papunkčiais, Centrinė akademinės etikos komisija nutaria:

1. Konstatuoti, kad akademinės etikos pažeidimas nebuvo nustatytas.
2. Skelbti nuasmenintą Komisijos sprendimą viešai.

Komisijos sprendimas priimtas vienbalsiai, už jį balsavus 6 Komisijos nariams. Komisijos narė dr. T. Kochanė nuo svarstymo ir balsavimo nusišalino.

Pirmininkė

doc. dr. Vīgita Vėbraitė